

Cuma Hutbesi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
أَقْلَمَ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَتَكُونَ لَهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَا
أَوْ أَدَانًا يَسْمَعُونَ بِهَا فَإِنَّهَا لَا تَعْمَى الْأَبْصَارُ وَلَكِنْ تَعْمَى الْقُلُوبُ
الَّتِي فِي الصُّدُورِ

وقال النبي صلى الله تعالى عليه وسلم:
إِنَّ اللَّهَ لَا يَنْظُرُ إِلَى صُورِكُمْ وَأَمْوَالِكُمْ،
وَلَكِنْ يَنْظُرُ إِلَى قُلُوبِكُمْ وَأَعْمَالِكُمْ

En Büyük Engel; Yaşama Engel Olmaktır!

(01.12.2023)

Dünya hayatı, her birimizin farklı şekillerde sınıandığı bir imtihan yeridir. Kimimiz varlıkla, kimimiz darlıkla sınanırız. Kimimiz açlıkla, kimimiz toklukla sınanırız. Kimimiz hastalıkla, kimimiz sağlıkla sınanırız. Gün olur canlarımızla,¹ gün olur canımızdan birer parça olan evlatlarımızla sınanırız.² Bugünkü Cuma Hutbemizi, hayatın zorlu sınavlarını daha zor şartlarda geçmeye çalışan dünya üzerindeki yaklaşık bir milyar engelli kardeşimize ithafen okumak istiyorum.

Kardeşlerim! Aziz Mü'minler!

Her birimiz bir engelli olarak dünyaya geldik. Doğduğumuzda ellerimiz vardı, kullanamadık. Ayaklarımız vardı, yürüyemedik. Gözlerimiz vardı, göremedik. Dilimiz vardı, konuşamadık. Bir çoğumuz, bu engelleri ailemizin desteğiyle zamanla birer birer aştık. Kimimiz bazı organlarımızı doğuştan itibaren hiç kullanamadık. Kimimiz bazı uzuvlarımızı farklı sebeplerden dolayı sonradan yitirdik. Veren de Allah, alan da Allah, alınca daha iyisini verecek olan da Allah diyerek, sağlıkla sınıandığımızda teşekkür, hastalıkla sınıandığımızda tefekkür ettik. Bir nimete kavuşunca hamd etmenin sevincini yaşadık. Bir nimetten mahrum kalınca ise ahirette daha güzeline kavuşacak olmanın tesellisiyle hayata tutunduk.

Bizler, Yüce Allah'ın yarattığı insanları fiziki yapılarına, hasta veya sağlıklı oluşlarına göre değil; ahlakının güzel, inancının doğru, imanının sağlam ve davranışlarının iyi oluşuna göre değerlendirmeye tabi tutacağına iman ettik. Bizler, Allah katında insanı değersiz kılan şeyin, bedensel eksiklikler değil, manevi eksiklikler olduğuna iman ettik. Bizler, Rabbimizin kullarına bedenlerine ve mallarına göre değil, kalplerine ve davranışlarına göre muamele edeceğine³ iman ettik.

Muhterem Mü'minler!

Bir kolaylık dini olan İslam, kimseye taşıyabileceğinden fazla sorumluluk yüklememiş,⁴ engellilere daima öncelik vermiş,⁵ fiziki engelleri olan, güçsüz ve hastalara birtakım kolaylıklar sağlamıştır.⁶ Peygamberimiz (s.a.s.) de hiçbir zaman insanları fiziki yapılarına, maddi imkanlarına, engelli veya sağlıklı oluşlarına göre ayırma tabi tutmamış; fiziki engeliyle hayat mücadelesini sürdürenleri yetenek ve kabiliyetlerine göre kamu hizmeti dahil önemli vazifelerde istihdam ederek, engellileri hayatın bizzat içerisine dahil etmenin en güzel örneklerini vermiştir.

Kardeşlerim!

İnsan; beden ve ruhtan, yani hem madde hem de manadan oluşan şerefli bir varlıktır. İnsana sadece et ve kemikten oluşan biyolojik bir varlık gözüyle bakanlar, engelli olmayı da fiziksel açıdan ele alarak bazı tanımlar yapmışlardır. Bu materyalist anlayışa göre, beden gözü görmeyene kör, beden kulağı duymayana sağır, beden dili konuşmayana dilsiz demişlerdir. Kur'an penceresinden bakıldığında ise bu tanımın bütünüyle yanlış olduğu görülür. Zira Yüce Allah tam tersine gerçekleri gizleyip inkâr edenleri, sağır, dilsiz ve kör olarak tanımlamaktadır.⁷ Başka bir ayetinde Yüce Rabbimiz; gözlerin kör olmadığını, asıl kör olanın kalpler olduğunu ifade etmektedir.⁸ Rabbimizin 'engelli' tanımına göre kalp gözü göremeyen kör, gerçekleri işitmek istemeyen sağır, hakikati konuşmayan dilsizdir.

Kardeşlerim!

Bugün bedenlen sağlıklı olsak da yarın başımıza nelerin geleceğini bilemeyiz. Her birimiz birer engelli adayı olduğumuzu unutmamalıyım. En büyük engelin; sevgisizlik, merhametsizlik ve vicdansızlık olduğunu unutmamalıyım. Göremeyenlere göz, işitemeyenlere kulak, konuşamayanlara dil, yürüyemeyenlere ayak olalım. Hayatı zorlaştıranlara, yaşama engel olanlara engel olalım. Her zorluğun yanında kolaylıkların da bulunduğunu⁹ söyleyen Yüce Rabbimizin ayette ifade ettiği o kolaylıklar bizler olalım. Peygamberimizin "kolaylaştırın, zorlaştırmayın!"¹⁰ sözünün yaşayan temsilcileri olalım. Rabbim hastalara şifalar, dertlilere devalar lütfeylesin. 3 Aralık Dünya Engelliler Günü, farkındalıklarımızın artmasına, empati duygularımızın gelişmesine vesile olsun.

DİTİB Hutbe Komisyonu

¹ Bakara, 2/155.

² Tegâbün, 64/15.

³ Müslim, Birr, 34.

⁴ Bakara, 2/286.

⁵ Abese, 80/1.

⁶ Nûr, 24/61; Tevbe, 9/91; Fetih, 48/17.

⁷ Bakara, 2/171.

⁸ Hac, 22/46.

⁹ İnşirah, 94/5-6.

¹⁰ Buhârî, İlim, 11.